SORKH
SVAZEK OBCÍ V REGIONU KRUŠNÝCH HOR

MAGAZÍN KRUŠNOHORSKÝCH OBCÍ

ZÁŘÍ 2020

KRÁTCE

Okružní v rekonstrukci

Na konci prázdnin začala v Okružní ulici na Meziboří rekonstrukce dožilých a poruchových vodovodních řadů a také kanalizace z 50. let minulého století. Stavba se dotkne úseku od radnice směrem ke sportovní hale. S uzávěrou silnice stavebník nepočítá, je však třeba počítat s dopravním omezením. Na práce Severočeské vodárenské společnosti pak naváže Správa a údržba silnic Ústeckého kraje, která plánuje položit nový asfaltový povrch. Práce mají skončit ještě letos. Tím bude kompletně dokončena rekonstrukce hlavní dopravní tepny Meziboří. 17. září se koná Den otevřených dveří, kdy si mohou zájemci od 16 hodin prostory Citadely prohlédnout.

Říjnové volby

Volby do krajského zastupitelstva Ústeckého kraje se budou konat ve dnech 2. a 3. října. Zároveň probíhají volby do třetiny Senátu, ty se však Mostecka netýkají. Volební místnosti budou otevřené v pátek od 14 do 22 hodin, v sobotu od 8 do 14 hodin. Letošní novinkou je možnost volit také v karanténě, do volební místnosti je možné vstupovat jen s rouškou.

Citadela v novém

Od září čeká návštěvníky filmových a divadelních představení v Citadele pohodlnější sezení. Během léta probíhala v kulturním domě řada prací. Kinosál má nyní novou podlahu, nouzové osvětlení, vzduchotechniku a hlavně nové sedačky. Část prostředků se vybrala během sbírky Adoptuj sedačku, dárcům Citadela poděkovala originálním výtvarným dílem Zeď díků od Lenky Fischerové. Další práce probíhaly také ve společenském sále, kde se rovněž rekonstruovala vzduchotechnika a vstupní prostory.

Komplikace u nádraží

V polovině srpna začala rozsáhlá rekonstrukce autobusového nádraží v Litvínově, která potrvá až do poloviny příštího roku. S omezeními tak musí počítat jak cestující v hromadné dopravě, tak řidiči v Mostecké ulici, která bude v některých etapách rekonstrukce jednosměrná. Vjezd na nádraží pro autobusy bude zajištěn po celou dobu stavby. Další rozsáhlá rekonstrukce se chystá v Mezibořské ulici, kde má v říjnu začít oprava mostu.

HORSKÉ OBCE V LÉTĚ POTRÁPILO SUCHO

Sever Čech má za sebou další suché léto. Zatímco jiné regiony České republiky mají vláhy dostatek a některé potrápily povodně, v Ústeckém kraji se obce potýkaly většinu léta s nedostatkem srážek. Řada z nich během prázdnin musela regulovat odběry vody. Kritická byla situace především v obcích, které musejí spoléhat na vlastní zdroje vody.

Ilustrační foto: Pixabay.com

K zákazu napouštění bazénů či zalévání musel přistoupit například Brandov. „*Přesto, že je v obci nový vodovodní řad s nulovým únikem a zrekonstruovaný vodojem, v tomto období jen obtížně pokrývá spotřebu. Jednou z příčin je i přístup některých osob k používání pitné vody i přes vydaná úsporná opatření,*“ říká starosta Jiří Mooz. Podle něj je letos problémem nárůst počtu návštěvníků v obci a v rekreačních objektech.

„*Vysychají studánky, které nevyschly sto let. V Jiřetíně bylo vždy hodně vody, ale je zřejmé, že do budoucna problémy s vodou budou,*“ upozorňuje starosta Českého Jiřetína Pavel Veselý. Největší problémy jsou v rekreační oblasti Mlejnky. „*Už je tam tolik chalup, že si vzájemně strhávají vodu. To je i jeden z důvodů, proč jsme vyhlásili stavební uzávěru, než bude hotový nový územní plán. Vodovod je jen v části obce, takže většina novostaveb, které na něj nelze napojit, musí mít vlastní studnu. To mi nepřijde fér vůči stávajícím občanům,*“ dodává Veselý.

S nedostatkem pitné vody se dlouhodobě potýkají také Klíny, které letos dokončily práce na novém zdroji – vrtané studni včetně úpravny vody. „*Tato reakce obce na nedostatek pitné vody však není poslední. Nyní pracujeme na dalším hledání zdrojů vody za finanční podpory Ústeckého kraje,*“ říká starostka Mgr. Zděnka Němečková. Hydrogeologové společnosti AZ Consult s.r.o. budou hledat další možnosti, jak zlepšit situaci a posílit zdroje vody v Klínech. Obec letos o problémech s vodou informovala už s předstihem a odkázala obyvatele i chataře na projekt Ministerstva životního prostředí Dešťovka. „*Někteří si letos zajistili, většinou na vlastní náklady, nádoby na vodu - dešťovku na zalévání, takže ji neberou z řadu. To je velice rozumná investice a tito občané zaslouží pochvalu,*“ dodává starostka. Informování o nedostatku vody ve chvíli, kdy už ho skutečně začíná obec pociťovat, je podle ní kontraproduktivní. „*Když občané dostali informaci o omezené dodávce vody, začali dělat zásoby a za den spotřebovali dvakrát více vody. A když nemáte plný vodojem, tak se problém s nedostatkem vody o dost urychlí,*“ vysvětluje Zděnka Němečková.

Problémy s nedostatkem vody se projevily v srpnu i na Nové Vsi v Horách, byť ta má obecně ze svých dvou vrtů vody dostatek. „*Na vině je sobeckost. V srpnu začala horka, bazény zlevnily a lidé je začali hromadně napouštět. Když se začne naráz napouštět třicet, čtyřicet velkých bazénů, nemůže přísun do vodárny stačit. Vody je dost, ale nejde to najednou,*“ varuje starosta obce David Kádner.

HASIČI Z NOVÉ VSI SLAVILI 130 LET

Centrum Nové Vsi v Horách zaplnila první zářijovou sobotu červená hasičská auta a množství modrých uniforem. Kolegy z okolních vsí a měst si na oslavu pozval místní Sbor dobrovolných hasičů, který si letos připomíná 130letou historii. Při té příležitosti si horští hasiči nadělili nový historický prapor.

Na oslavy dorazili se svými vozy členové dobrovolných sborů ze sedmi měst a obcí, takže návštěvníci oslav mohli obdivovat množství techniky od moderní po historickou. Vrcholem programu bylo předání a požehnání historickému praporu. „*Některé sbory mají své prapory od založení, někde se nedochovaly. My jsme nikdy žádný neměli, takže jsme si ho pořídili k tomuto výročí. Je na něm nápis SDH Nová Ves v Horách, rok založení 1890 a rok pořízení 2020,*“ popsal nový prapor starosta novoveských hasičů Jan Valenta. Podle starosty obce Davida Kádnera se postupně role dobrovolných sborů mění od pořádání zábavy a práce s dětmi v téměř profesionální zásahy. „*Profesionální záchranáři nemají takové dojezdové časy, aby byli v horách včas. O to důležitější jsou dobrovolné jednotky. Každým rokem jsou pravidla přísnější, ať jde o školení, praxi či vybavení, takže už se úrovní blíží profesionálům. Bohužel oproti jiným bezpečnostním složkám nemají vypracovaný systém odměňování ani obměny techniky a vše je na obcích. V Ústeckém kraji neexistuje plán výměny vybavení, takže něco máme dvakrát, něco nám zase chybí,*“ upozornil starosta, který je sám členem dobrovolné jednotky.

KDYŽ CHCEME KŮROVCE ZASTAVIT, MUSÍ LÉTAT TŘÍSKY

Rozhovor s ředitelem KŘ Teplice Lesů ČR Ing. Pavlem Rusem

„Bráníme Krušné hory před kůrovcem," zaznělo na červnovém jednání se starosty Svazu obcí v regionu Krušných hor z úst krajského ředitelů Lesů ČR. Blíží se do Krušných hor kůrovcová kalamita? A jak se dá proti broukovi bojovat? Čím nahradit zničené lesy? Těmto tématům se věnuje rozhovor s Ing. Pavlem Rusem.

Jak tedy bráníte Krušné hory i další lesy v kraji před kůrovcem?

V první řadě se naši lidé snaží být v maximální míře venku, aby změny zaznamenali. Využíváme kontrolní stanoviště – lapače na kůrovce, z nichž vidíme, jaká je hustota populace. Také jim na vybraných místech úmyslně kácíme stromy, návnady, na nichž sledujeme populaci. Z těchto výpočtů dál predikujeme, jak se bude situace vyvíjet, kolik stromů brouk dokáže napadnout a podle toho plánujeme těžbu a další opatření. V zimním období hledáme napadené stromy z předchozího období, které odtěžíme.

Dokážeme se bránit jinak než těžbou?

Nedokážeme. Kácení je jediná možná varianta. Žádný přípravek, kterým bychom stromy postříkali, není natolik selektivní, aby fungoval jen na kůrovce. Kůrovec do lesa patří, potřebujeme ho však držet v takovém množství, aby se nepřemnožil. Důležitý je přirozený odpor prostředí. Stromy se brání samy, k tomu ale potřebují dostatek vláhy.

A to zřejmě nemají…

Základním ukazatelem jsou rašeliniště – dnes, když do nich vstoupíte, jdete suchou nohou. V zimě nenapadl sníh, přitom pro hory a boj s kůrovcem je strašně důležitá právě zima. Letošní rok je naštěstí deštivý a chladný, díky čemuž letos brouk nestihne více než dvě generace, což je dobré. V minulých letech na východě republiky dokázal zvládnout také čtyři generace za sezónu, což je šílený geometrický nárůst. Sucho ovšem trvá delší dobu a letošní sezóna to nezachrání. Porosty mají nedostatek vláhy, oslabený kořenový systém a tedy odolnost. Všechny tyto faktory se sčítají a vytvářejí ideální podmínky pro kůrovce.

Jak jsou na tom momentálně Krušné hory? Na první pohled to nevypadá tak zle…

Přál bych si, aby to tak zůstalo. Když nám příroda pomůže, tak to tak bude. Kůrovcová kalamita začala ve střední a severní Moravě a postupuje jako tsunami na západ. Každý, kdo jel o prázdninách po D1, to viděl. Ale už i v Českém středohoří jsou porosty, které usychají kvůli suchu a sekundárně za tím jde brouk. Hory ještě relativně vypadají bohatě, smrky mají pět až sedm ročníků jehlic. Na Vysočině vidíte skrz jejich korunu, to znamená, že je strom oslabený a zbavuje se jehlic. Neznamená to ale, že se v krušnohorské přírodě nic neděje.

Máte obavy?

Mám, ale uděláme maximum, abychom kůrovce zbrzdili. Situace v ČR je mimořádně kritická, historie lesnictví takové momenty moc nezná, jsme do jisté míry zaskočeni obrovskou dynamikou a silou brouka. Mimořádná situace vyžaduje mimořádná opatření – zásah prostě musí být razantní. Mnohdy nás lidé kritizují, jak se v přírodě chováme. Ale když chcete zastavit kůrovcovou kalamitu, musí lítat piliny a třísky. Proč netěžíte mrtvé stromy, proč zelené? ptají se lidé. Když jsou rezavé, brouk už je dál, v těch zelených. Musíme proto říznout do „živého", což jde proti normální filozofii lesníků i proti představám veřejnosti. Na suché je čas v zimě.

Kolik dřeva to představuje?

Standardní rok se těží 16 milionů kubíků dříví, asi polovina připadá na Lesy ČR. Letos to bude kolem 40 milionů, z toho asi 38 milionů dřeva kůrovcového. To je třeba navíc nutné asanovat, aby z něj brouk nemohl vylézt ven a dál se množit. Využíváme postřiky, odkornění nebo fumigaci, což je zakrytí a zaplynování. Letní období je kritické, protože máme na všechno nejméně času. Brouk se rychle vyvíjí a my mu musíme zabránit napadnout nové stromy. Nárůst těžby je obrovský a představuje to enormní zátěž pro zaměstnance a zpracovatelské kapacity.

Budete po těžbě vracet do Krušných hor smrk nebo jiné dřeviny?

Je třeba si přiznat, že horské lokality jsou pro smrk optimální. Není na trhu jiný druh dřeva, který by nahradil technické vlastnosti smrku a společnost ho prostě potřebuje. Rozhodně ale budeme využívat celé spektrum dřevin a sázet daleko více listnáčů i další druhy jehličnanů, abychom do budoucna zabránili vzniku velkých holin. Obnovujeme co nejrychleji, abychom udrželi lesní ekosystém. V této mimořádné situaci můžeme sice zalesnění odložit až na pět let, ale v našem ředitelství zatím držíme rok.

Starostové obcí už se ozývají, že jsou od těžké techniky zničené cesty…

Vím, že je to nepříjemné, ale situace je opravdu mimořádná, a to není zdaleka tak vážná jako na zmíněné Vysočině. Ano, my cesty poškozujeme, a uvědomujeme si, že je musíme dát do pořádku. Ale není to možné průběžně, to by bylo lití milionů korun do kanálu. Není teď možné očekávat, aby silnice vypadaly jako v období „míru". My jako lesníci jsme totiž ve válce.

Poslední otázka, která vzešla od starostů, jsou časté zákazy vstupu do lesa, které se v poslední době opakovaly, ať už kvůli suchu, vichřici či sněhu. Je to nutné?

Předně chci upozornit, že v rámci středoevropského regionu není volný vstup do lesa, jak je nastaven u nás, jinde obvyklý. Kritéria jsou tam přísnější. Zde je to dáno především tím, že stát vlastní v ČR kolem 70 % lesa. Ale k vaší otázce. Letos proběhla novela zákona o lesích, v níž došlo k zásadní změně – vstup do lesa je nyní na vlastní nebezpečí. Dosud byl zákon postaven tak, že my jsme byli zodpovědní za tato rizika a jejich možné následky, tedy museli jsme reagovat na nejrůznější narušení stromů, větrem, sněhem… K návrhu na zákaz vstupu nás proto vedla odpovědnost, na naši žádost o něm rozhodoval orgán státní správy. Dnes si lidé rizika možného pádu stromů musí vyhodnotit sami, nicméně v případě velkých kalamit budeme i nadále zákaz vstupu využívat. A ještě si dovolím poznámku: Do lesa chodí každý rok víc a víc lidí a na to budeme muset reagovat. Měli bychom si uvědomit, že v lese jsme jen na návštěvě. V lese někdo žije a ten je tam doma. Nemůžeme jeho obyvatelům chodit do ložnice, křičet, dupat, rozhazovat postel a nechávat odpadky.

DEN ZA OBNOVU LESA

S mottem Sázíme lesy pro budoucnost pořádají Lesy ČR letos na podzim podruhé Den za obnovu lesa. „Zasazením byť jediné symbolické sazeničky ukážete, že vám není obnova krajiny po největší katastrofě, která kdy naše lesy potkala, lhostejná," vyzývají pořadatelé. V Krušných horách se můžete zapojit v sobotu 17. října u přehrady Fláje. Celkem akci pořádají Lesy ve třinácti lokalitách republiky.

Během dne si mohou návštěvníci vyzkoušet, jak se sází nový les nebo vyvěšují speciální budky pro noční dravce. Prohlédnete si lesnickou techniku, pomocí které lesníci bojují s kalamitou, uvidíte i koně, pracující v lese, vyzkoušíte odkorňování stromů. Připraveny budou také interaktivní kvízy a zajímavosti z lesa a přírody. Příjemnou atmosféru doplní oheň a opékání špekáčků.

Akce se bude konat v lese přímo u flájské přehrady nedaleko infocentra. Povodí Ohře navíc přislíbilo otevřít přehradu pro návštěvníky. Parkování je zajištěno v Českém Jiřetíně, odkud se účastníci k přehradě dostanou kyvadlovou dopravou. S sebou se vám budou hodit pracovní rukavice.

ROK V UNESCO: CO SE ZMĚNILO?

O prázdninách oslavily Krušné hory rok od zápisu na seznam světového dědictví UNESCO. Slavilo se především v západním Krušnohoří – ve štole Johannes, dole Mauritius nebo v Jáchymově. Podle ředitele společnosti Montanregion Krušné hory Michala Urbana, spoluautora české nominace, se místním obyvatelům i podnikatelům otevřela obrovská šance. *„Co se příliš nezměnilo a co mě osobně mrzí, je, že nám v Česku stále často chybí pocit hrdosti nad tím, že jsou Krušné hory světově výjimečným regionem. Je to patrné jak v přístupu některých obyvatel našeho regionu, tak bohužel i některých městských samospráv,“* neodpustil si kritiku v rozhovoru pro idnes. Podle něj máme v porovnání se Saskem, s nímž jsme společně do UNESCO vstoupili, co dohánět.

Zeptali jsme se proto starostů obcí, sdružených ve Svazku obcí v regionu Krušných hor, co se za jeden rok změnilo? Využíváme dostatečně příležitost, kterou nám zápis na seznam světového dědictví dal? A máme ji vůbec využít?

Ing. Jindřich Zetek, starosta Hory Svaté Kateřiny

Zápis považuji za obrovský milník a na něm by se mělo stavět. Jsem nadšen, že se to podařilo, ale to není cíl – to je teprve start. Čeká nás hodně práce a je potřeba, aby ji někdo koordinoval, táhl projekt dopředu a to mi tady chybí. Zejména to vyčítám kraji, který na tom měl začít intenzivně pracovat. Je to samozřejmě otázka peněz, ale také přípravy projektů, a já nevidím žádnou aktivitu. Zůstává to na iniciativě několika konkrétních lidí, kteří pracovali na nominaci. Mnohem intenzivnější je německá strana. Hornictví v Krušných horách je naše rodinné stříbro, a měli bychom o něj turismus opřít. Vidím to sám, protože provázím v kateřinské štole. Lidé se vrací a jsou potěšeni, když se něco dozví.

Mgr. Kamila Bláhová, starostka Litvínova

Krušnohoří se do hledáčku turistů dostává každým rokem více a více. A to úměrně s tím, jak se zvyšuje volnočasová a turistická nabídka přímo v horských obcích na Litvínovsku. Přímý dopad na návštěvnost Litvínova po zapsání město zatím příliš nepocítilo. Předpokládám, že z důvodu, že v blízkosti Litvínova se nenachází žádná z pěti hornických lokalit na české straně Krušnohoří. Turisté, kteří zavítají do Litvínova a mají zájem o Krušnohoří, se nejčastěji zajímají o státní zámek Jezeří, flájskou přehradu, rozhlednu Jeřabina, ale hlavně o možnosti turistiky, lyžování a jízdy na kole v nejbližších horských střediscích. Přijíždějí zatím jen na krátkodobé pobyty a nechtějí se zdržovat delším přejížděním. I to se ale v budoucnu změní a zapsání na tento seznam je pro rozvoj cestovního ruchu obrovskou příležitostí, i pro Litvínov.

David Kádner, starosta Nové Vsi v Horách

Krušné hory, alespoň naše část, nejsou vůbec připravené na turistický ruch, který teď panuje. Objevuje se čím dál víc problémů. Chybí nám například horská služba, nedávno jsme do noci hledali skupinu ztracených houbařů a podobných případů přibývá. Upozorňujeme na to už dva roky. Kraj dělá všechno pro to, aby do hor jezdili návštěvníci, všechny rozvojové projekty jsou zaměřené na turisty, ale nic pro místní obyvatele nebo samosprávy. Práce, problémy a náklady jsou na obcích, a to jde na úkor zdejších obyvatel, příjmy z turismu ale nemáme žádné. Jsme zvyklí si vzájemně pomáhat, ale teď už jde o natolik závažné a složité problémy, že nám musí pomoci kraj a stát. Když už ne financemi, tak alespoň pomocí a radami.

Mgr. Zděnka Němečková, starostka Klínů

Nedokáži posoudit, jak se obce jako Krupka, která je od nás nejblíže, popasovali se zápisem a jestli efektivně využili svou šanci. V Klínech máme turistů a návštěvníků na naši malou obec dostatečné množství. V současnosti se připravuje se novinka, která přinese pro turisty další zážitek, což bude ZIP LINE.

Ing. Pavel Veselý, starosta Českého Jiřetína

U nás se určitě nic nezměnilo. Když přišla zpráva o zařazení na seznam, radost jsem z toho neměl, nestojím o větší návštěvnost. Turisté teď Krušné hory objevili, zjistili, že už nejsou rezavé, ale zelené, přijíždějí, jenže se nenaučili v přírodě chovat. Nevadí mi, že si udělají piknik v přírodě, ale ať také všechno po sobě opět odnesou, nebo nerozdělávají v přírodě oheň.

Bc. Kateřina Schwarzová, starostka Lomu

Žádnou změnu nevidím. Bohužel. Mám pocit, že došlo k zapsání a tím to skončilo. Pravda je, že bychom mohli my, stavět, více intervenovat, snad bude nyní příhodnější období. Měli bychom být ti první, kteří začnou a měl by nám pomoci stát a kraj. Ztratil se celý rok. Z 90 procent je to ale problém financí, proto by měly peníze plynout do obcí, které budou do budoucna nejvíc zasaženy rostoucím turismem.

Jaroslav Sikora, starosta Mariánských Radčic

V obci Mariánské Radčice jsme vstupem Krušných hor do UNESCO žádné změny nezaznamenali. V posledním období turistický ruch sice ožívá, ale to je dáno otevřením nového volnočasového areálu v obci, otevřením cyklostezky kolem jezera Most a v neposlední řadě přeshraniční spoluprací místní farnosti. Na velký příval turistů ostatně není naše obec ani kapacitně vybavena.

HORNÍ JIŘETÍN PLÁNUJE CYKLOSTEZKU PO ZANIKLÉ TRATI

Po zaniklé trati Duchcovsko-podmokelské dráhy, vystavěné roku 1872, by měli jezdit cyklisté. Takový je velký investiční plán Horního Jiřetína, který by tak získal pohodlné spojení s Litvínovem. První krok už má město za sebou – odkoupení pozemků a projekt.

Železniční trať z Litvínova do Horního Jiřetína byla součástí tzv. Duchcovsko-podmokelské dráhy, jejímž hlavním účelem byla doprava uhlí do přístavu v Děčíně. Z Jiřetína pokračovala dál na Chomutov. Na rozdíl od Ústecko-teplické dráhy, taktéž dovedené před 150 lety do Chomutova, už ale tento úsek neexistuje – pohltil ji v 70. letech minulého století uhelný lom ČSA. Zůstalo po ní však nejen těleso trati, ale také řada staveb včetně hornojiřetínského nádraží. „*Byť jde o zaniklou trať, stát má stále zájem, aby pozemky měly dopravní využití, což cyklostezka splňuje,*“ říká starosta Horního Jiřetína Vladimír Buřt. Nákup pozemků se táhl přes deset let, nakonec se ale podařilo získat pozemky nejen v katastru Jiřetína, ale také Litvínova. „*Celkem jsme do nákupu investovali asi 20 milionů korun. Do konce letošního roku bychom chtěli mít stavební povolení a budeme se snažit získat dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury, případně jiné dotace. I tak bude náš podíl velkou investicí,*“ dodává starosta.

Cyklostezka by měla končit u nákupního centra poblíž nádraží v Litvínově, takže nabídne ideální propojení na stávající cyklotrasy, vedoucí dál do Mostu či Teplic a také na areál Nové Záluží. Hornímu Jiřetínu ale nejde jen o turisty. „*Díky cyklostezce se naši občané velmi snadno dostanou na kole do obchodu, do gymnázia, do práce. Je to téměř rovná cesta velmi krásným prostředím.*“

Obec dnes vlastní i pozemky, na nichž stály drážní domky, sklady a další stavby trati. Ve spolupráci s mosteckým muzeem by proto starosta chtěl připomenout i historii zdejší dráhy vybudováním informačních tabulí. Využití by se měla dočkat i bývalá nádražní budova v Horním Jiřetíně, z níž postupně vzniká hotel. „*Nemáme v obci žádné ubytovací kapacity. Řada lidí, kteří přijíždí na zámek, tu chce strávit dva tři dny, ale nemají kde. Musíme je posílat do Litvínova nebo do hor a oni už se nevrátí, což je škoda,*“ podotýká starosta.

Bývalé nádraží v Horním Jiřetíně se promění na hotel.

V HORÁCH VZNIKL NOVÝ SPORTOVNÍ KLUB

V krušnohorských obcích se několika nadšencům podařilo obnovit fotbalovou tradici. Vloni vzniklý Sportovní klub Krušnohoří se zaměřuje především na děti, kterým nabídl sportovní vyžití přímo na horách. V létě využívají sportovní hřiště v Brandově, v zimě tělocvičnu kateřinské školy.

Za vznikem nového sportovního klubu stojí trojice trenérů – Jan Štefko, Petr Mareš a Ladislav Rameš. „*Na školeních trenérů často slýchám: ‚nemáme děti‘. Tvrdím, že v každé vesnici se dá dát dohromady sportovní tým a rodiče s dětmi přijdou. Právě na Brandově jsem se rozhodl vyzkoušet, že je pravda, co říkám,*“ vysvětluje Jan Štefko. Působí jako krajský grassroots trenér, jehož úkolem je zapojit do fotbalu a sportování obecně co nejširší okruh lidí všech věkových kategorií. Zájem dětí si trenéři otestovali na prázdninovém fotbalovém kempu, který se koná od roku 2018 na Brandově a zapojují se do něj jak české, tak německé děti. „*Klíčová byla spolupráce se školou, kam většina místních dětí chodí a kde jsme zorganizovali sportovní kroužek,*“ dodává k začátkům Štefko. Vloni na podzim se pak podařilo oficiálně založil SK Krušnohoří.

Starosta Brandova Jiří Mooz nad nabídkou trenérů neváhal: „*Jsem strašně rád, protože fotbal tu měl dlouholetou tradici, která před čtyřmi lety skončila. Byli jsme poslední tým z hor, který hrál okresní přebor. Od té doby jsme udržovali areál, který se využil jen párkrát do roka.*“ Na Brandově mají sportovci k dispozici jak hřiště, tak také šatny a zázemí. Malí fotbalisté zatím trénují na brandovském hřišti každý pátek, v zimě se poté přesunou do tělocvičny v Hoře Svaté Kateřiny.

Záměrně se nejedná o klub fotbalový, protože se zakladatelé nebrání ani dalším sportům. „*Fotbal patří k tradicím vesnice a přes fotbal se děti naučí všechno. Při trénincích se zaměřujeme na všeobecnou sportovní průpravu. Navíc je to poměrně nenáročný sport – stačí vám trenýrky, tričko a boty,*“ dodává další z trenérů Petr Mareš. Na nezájem dětí si stěžovat nemohou, dokonce už tým přihlásili do některých dětských soutěží. Do klubu jsou zapojeny děti z Brandova, Hory Svaté Kateřiny a Nové Vsi v Horách, občas se připojí i fotbalisté ze sousedních německých obcí. „*Rádi bychom víc zapojili rodiče, snad se nám podaří získat nějaké dobrovolníky,*“ přeje si Petr Mareš. „*Nabídli jsme obyvatelům hor možnost vyžití pro jejich děti, které tak nemusí vozit za kroužky do vzdálených měst. Udělali jsme první krok, ale bez spolupráce s rodiči se neobejdeme a nebude to fungovat.*“

Více informací o klubu na www.sk-krusnohori.cz.

TIPY / AKCE / POZVÁNKY

Uklidíme Klíny

Obec Klíny zve dobrovolníky v rámci celorepublikové akce Uklidíme Česko na úklid obce. Akce byla přesunuta z jarních měsíců na sobotu 19. září. Sraz je v 9.30 hodin u obecního úřadu. Vlastní rukavice výhodou, pytle budou dodány. Po akci bude následovat malé občerstvení v penzionu Stará škola.

Cvičení pro ženy

V tělocvičně Sokol Horní Jiřetín probíhá každé pondělí a čtvrtek cvičení, určené ženám. Vyzkoušet si mohou pilates, aerobic, posilování s gumou, cvičení na míči a s činkami. Začátek je vždy v 19 hodin a noví zájemci se mohou hlásit na telefonu 723 583 989.

Technický klub

Podpořit zájem dětí a mládeže o technické vzdělávání má za cíl nově vzniklý Technický klub Litvínov. Zájmové kroužky pro všechny věkové kategorie se budou zaměřovat na robotiku a programování, řemesla a kreativitu a na oblast gramotností a logiky. Předškolní děti budou chodit do Lesánku v Tylově ulici a starší do Centra bakalářských studií v Ukrajinské ulici. Informace je možné najít na webu www.tklitvinov.cz.

Mezibořský gulášfest

V hospůdce na sjezdovce se v sobotu 19. září koná šestý ročník soutěže Mezibořský gulášfest. Program začíná v 15 hodin, na programu je ochutnávka soutěžních gulášů, jízda na koních a atrakce pro děti, hrát bude cimbálovka a k dispozici budou stánky s občerstvením.

Oslava sklizně a řemesel

V zámku Valdštejnů v Litvínově se bude 28. října konat podzimní slavnost sklizně a řemesel. Jarmáreček doplní řemeslné dílny či pohádky pro děti a také lampionový průvod. Připravena bude ohňová show s koňmi a vyzkoušet si můžete dlabání dýní. Část programu se bude odehrávat ve Voightových sadech. Vstupné do zámku je 30 korun.

Farmářské trhy

V sobotu 26. září se na Nové Vsi v Horách uskuteční farmářské trhy, které nabídnou regionální potraviny a čerstvé ovoce a zeleninu. Nakupování doprovodí revivalová kapela Michala Tučného, které při té příležitosti pokřtí nové CD. Trh začne ve 14 hodin.

Otevřená knihovna

Dny otevřených dveří chystá od 5. do 9. října Městská knihovna v Lomu. Nabídne burzu knih, registraci nových čtenářů zdarma, bezplatný internet a čtenářskou amnestii. V pondělí a středu od 14 hodin bude pro děti připraveno soutěžení o sladké ceny.

Uzávěrka příštího čísla Magazínu 31. 10. 2020

Náměty, pozvánky a tipy zasílejte na katka@taborsky.cz

PÍSNĚ RODAČKY Z LOMU ZPÍVALI NECKÁŘ ČI ROTTROVÁ

Waldemar Matuška, Petra Janů, Hana Zagorová, Marie Rottrová, Milan Chladil, Václav Neckář i Karel Gott – ti všichni zpívali písně, k nimž texty napsala Jiřina Fikejzová. Zemřela začátkem září ve věku 93 let.

Foto: Jiřina Fikejzová na besedě v Lomu v roce 2017, archív města Lom.

Jiřina se pod rodným jménem Henzlová narodila v Lomu a do rodného města se po celý život vracela a byla hostem řady oslav a výročí. Studovala psychologii a sociologii na Univerzitě Karlově, ale věnovala se i hudbě – zpívala s kapelou, učila se na housle a klavír a psala texty. Cestu k předním českým umělcům jí otevřela práce v hudebním vydavatelství Supraphon. Za svůj život napsala asi 240 textů a také řadu scénářů. Její doménou bylo přebásnění známých světových hitů – třeba Paula Simona, Gilberta Bécauda nebo Charlese Aznavoura. Méně známá je jako sportovkyně – byla totiž také úspěšnou běžkyní a z 50. let měla doma i tituly Mistryně ČSSR.

TAJEMSTVÍ KRAWATOVY JESKYNĚ

Patříte k těm, co mají rádi tajemné příběhy, u nichž trochu mrazí, jsou situované do Krušných hor, takže nemusíte nikam daleko jezdit, ale dojdete tam příjemnou procházkou? Pak následující rozšíření oblíbené naučné stezky „Zaniklá důlní díla v Lomu a Loučné“ je právě pro vás.

„*V letních měsících jsme rozšířili oblíbenou lomskou naučnou stezku o připomínku pozůstatků po rudném dolování v našich horách, které byly v dávné minulosti pověstné těžbou stříbrné rudy a cínu,*“ říká starostka Lomu Kateřina Schwarzová. Jedná se o pověstnou Krawatovu jeskyni, nacházející se na červené turistické stezce nad Loučenským „Kravčákem“, směrem na Dlouhou Louku.

Text a foto: Miroslav Mertl

Jeskyně se tak stává novým výchozím bodem naší naučné stezky, dlouhé nyní téměř 13 kilometrů. Informační tabule seznámí s pověstí o zdejším sedláku Krawatovi. „*Návštěvníci stezky se mohou též seznámit s historií dolování v našem městě a jeho okolí už od dob středověku,*“ pokračuje Kateřina Schwarzová. Naučná stezka vede na pozemcích Lesů ČR a pohyb po ní je na vlastní nebezpečí.

Periodický tisk Svazku obcí v regionu Krušných hor, Mostecká 1, Litvínov, Registrační číslo MK ČR E 23658, redakce: Kateřina Táborská, sazba: Lukáš Staněk, Magazín KO vychází jednou za dva měsíce, kontakt: sorkh@svazekobci.cz